

DET KONGELIGE DIGITALISERINGS-
OG FORVALTNINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Familie- og kulturkomiteen på Stortinget

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1085-2

4. mai 2026

Dokument 8:270 S (2025-2026) Representantforslag om å etablere et skulpturmuseum i Nasjonalgalleriet - Representantforslag fra stortingsrepresentanten Siren Julianne Jensen

Jeg viser til brev av 10. april 2026, der familie- og kulturkomiteen ber om min uttalelse til representantforslag 270 S (2025–2026) fra stortingsrepresentanten Siren Julianne Jensen om å etablere et skulpturmuseum i Nasjonalgalleriet.

Ingen ønsker at gamle, ærverdige bygninger skal stå tomme. Det er derfor ønskelig å legge til rette for bruk av bygningen. Etter at Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design flyttet ut av Nasjonalgalleriet og Nasjonalmuseet åpnet i 2022, har bygningen vært utleid i kortere perioder, bl.a. til Nordli, KORO, Stiftelsen Oslo Negativ og Stiftelsen Nobels fredssenter. Statsbygg vil også fremover legge til rette for korttidsutleie av arealer i bygget. Planen er å ha på plass nye leietakere før sommeren 2026.

I en periode har bygningen stått tom på grunn av påkrevde tekniske arbeider og avklaring av framtidig løsning for Nationaltheatret. Det er avklart at bygningen ikke blir en del av ny løsning for Nationaltheatret. Statsbygg vurderer nå om det er statlig behov for eiendommen.

I forslaget viser representanten til fredningsvedtaket for Nasjonalgalleriet. Fredningsvedtaket framgår av *Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer*, kapittel 3. *Fredning av Nasjonalgalleriet med forhage*. Fredningsvedtaket inneholder ikke krav om kunstvisning i bygningen, og representantens beskrivelse av fredningsvedtaket er ikke i tråd med bestemmelsene i fredningsforskriften. Fredningsforskriften inneholder ikke bestemmelser om fremtidig funksjon eller bruk.

I 2016 ferdigstilte Statsbygg en konseptvalgutredning (KVU) om Tullinløkkaområdet, herunder Nasjonalgalleriet. Konseptvalgutredningen ble i 2017 kvalitetssikret med ekstern kvalitetssikring KS1. Utredningsprosessen vurderte blant annet ulike konsepter for bruk av Nasjonalgalleriet, herunder et alternativ med skulpturmuseum. Statsbygg anbefalte i utredningen et alternativ basert på at Historisk museum bruker Nasjonalgalleriet, som del av konseptet «byuniversitet». Både konseptvalgutredningen og kvalitetssikringsrapporten inneholder samfunnsøkonomisk analyse av ulike alternativer, herunder skulpturmuseum.

I Sparebankstiftelsens mulighetsstudie (2020 og 2022) om bruk av Nasjonalgalleriet ble skulpturmuseum vurdert som en av mange idéer for bruk av deler av bygningen. Et eventuelt bruk for skulpturer gjaldt et begrenset areal i første etasje. Utredningen synliggjør at det finnes idéer om mulig bruk av bygningen, men det er ikke basert på et klart definert behov hos en eksisterende virksomhet.

Tilstandsanalyse og kostnader

I 2023 gjennomførte Statsbygg en tilstandsanalyse av Nasjonalgalleriet. Tilstandsanalysen viser at bygningen inneholder helse- og miljøfarlige stoffer, inkludert asbest, bly, sink og diverse kjølemedier. Istandsetting av bygget utløser krav om ivaretagelse av antikvariske verdier, både innvendig og utvendig, grunnet verne- og fredningsbestemmelser. Miljøsanering vil være nødvendig ved oppussing eller rehabilitering. I tillegg har bygget behov for nye tekniske anlegg, nye heiser og tiltak på tak og fasader. En helhetlig rehabilitering av bygningen tilpasset antikvariske krav er estimert av Statsbygg til 700 mill. kroner, i 2023-kroner. Brukerbehov kommer i tillegg. Dette er betydelig høyere kostnader enn det som er lagt til grunn i Sparebankstiftelsens mulighetsstudie. Et ev. skulpturmuseum vil derfor ha betydelige investeringskostnader.

Vurdering om behov

Når det gjelder vurdering av behov for et skulpturmuseum, har jeg innhentet følgende kommentar fra kultur- og likestillingsministeren:

Med nybygget på Vestbanen er Nasjonalmuseet blitt til Nordens største kunstmuseum. Her viser museet gjenstander fra skulptursamlingen både i egne saler, og som en integrert del av andre faste og temporære utstillinger, hvor publikum møter et samspill mellom billedkunst, kunsthåndverk, design og skulptur.

Det har de siste årene blitt utredet og vurdert ulike planer for bruk av Nasjonalgalleriet, herunder skulpturmuseum. Det er uklart hvilken rolle et eventuelt nytt skulpturmuseum skal fylle, men det ville kreve omfattende investering og satsing. Regjeringen har i 2025 orientert Stortinget om at Nasjonalgalleriet ikke kan være en del av Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design uten ny totalrenovering, jf. Meld. 4 St. (2025-2026).

Spørsmålet om videre bruk av Nasjonalgalleriet har vært utredet gjennom ulike prosesser de siste årene, og forslag om skulpturmuseum har vært del av dette utredningsarbeidet. Oppdatert informasjon fra Statsbygg om bygningens tilstand og estimerte

rehabiliteringskostnader har vist at det vil være svært kostbart å etablere et skulpturmuseum i Nasjonalgalleriet. Det har fram til nå ikke vært mulig å finne brukere av Nasjonalgalleriet som kan betale en kostnadsdekkende husleie for hele Nasjonalgalleriet. Dette gjelder også skulpturmuseum.

Jeg anbefaler på denne bakgrunn å avvente den pågående prosessen med å identifisere om det er statlig behov for Nasjonalgalleriet og at representantens forslag ikke utredes ytterligere.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Karianne Tung". The signature is written in a cursive style with a long horizontal stroke at the end of the last word.

Karianne Oldernes Tung